

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobce: **disputers - advokáti s.r.o.**, IČO 19947461
se sídlem tř. Svornosti 192/23, Olomouc

proti

žalovanému: **Finanční arbitr**
se sídlem Legerova 1581/69, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2025, č. j. KFA/D/231/2025-11,

takto:

- I. Rozhodnutí Finančního arbitra ze dne 23. 4. 2025, č. j. KFA/D/231/2025-11, je nicotné.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku na náhradu nákladů řízení 3 000 Kč.

Odůvodnění:

Obsah žaloby

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a bylo potvrzeno rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 2. 2025, č. j. KFA/D/231/2025-2. Prvostupňovým rozhodnutím byla odmítnuta žádost žalobce o informace dle § 15 odst. 1 ve spojení s § 8a odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“). Konkrétně se žalobce domáhal sdělení počtu a čísel jednacích řízení, ve kterých vystupuje jako obecný zmocněnec osoba specifikovaná celým jménem, datem narození a adresou trvalého pobytu.
2. Prvostupňové rozhodnutí odkázalo na § 5 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, čl. 4 odst. 1 a 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (GDPR), a § 21 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný nemá od subjektů údajů souhlas s předáním osobních údajů jiné osobě a poskytnutí osobních údajů nesplňovalo ani další podmínky stanovené čl. 6 odst. 1 GDPR, čímž měl být dán zákonný důvod pro odmítnutí žádosti dle § 8a odst. 1 InfZ.
3. Žalobce v žalobě uvedl, že mu při zastupování klienta ve sporu před žalovaným vzniklo podezření, že zástupce protistrany – obecný zmocněnec porušuje § 2 odst. 1 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, jelikož bez odpovídající kvalifikace a oprávnění soustavně poskytuje právní služby za úplatu, když opakovaně zastupuje fyzické osoby v řízeních před žalovaným. Za účelem ověření této skutečnosti žalobce podal předmětnou žádost o informace.
4. Žalobce považoval napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné. Čísla jednacích a počet řízení lze zveřejnit, aniž by došlo k porušení právních předpisů. Obdobně to činí soudy, které poskytují anonymizované rozsudky, a to včetně čísel jednacích. Žalovaný je orgánem veřejné moci rozhodujícím ve věcech jinak spadajících do pravomoci soudů, a měl by proto nést obdobné informační povinnosti. Žádost žalobce se netýkala osobních údajů daného obecného zmocněnce (těmi už žalobce beztak disponuje), žalobce nepožadoval identifikaci účastníků řízení.
5. I kdyby se přitom jednalo o osobní údaje daného obecného zmocněnce, na poskytnutí požadovaných informací rovněž existuje veřejný zájem na ochraně před neoprávněným poskytováním právních služeb, který převažuje nad právem daného obecného zmocněnce na ochranu soukromí. Daný obecný zmocněnec se staví do pozice blízké advokátovi, jejichž jména se v soudních rozhodnutích zásadně neanonymizují (což platí i pro daňové poradce apod.).
6. Žalovaným odkazovaný § 21 zákona č. 229/2002 Sb. upravující informační povinnost finančního arbitra přitom nevylučuje poskytování informací dle InfZ.

Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Setrval na svých závěrech uvedených v napadeném rozhodnutí, které citoval. Dle jeho názoru je číslo jednacích osobních údajů, jelikož na jeho základě lze přesně určit konkrétní osobu, tedy účastníka řízení a jeho zástupce, byť nepřímo, a odlišit ji tak od osob ostatních; totéž platí pro sdělení počtu vedených řízení. Žalovaný upřednostnil právo na ochranu osobnosti a osobních údajů účastníků řízení, popř. třetích osob. Z poskytnutí právní pomoci nelze dle žalovaného dovodit opakované zastupování v řízeních před žalovaným. Sám žalovaný podává podněty, má-li za to, že by určitá osoba mohla

poskytovat právní služby bez oprávnění. K odkazu žalobce na praxi při poskytování soudních rozhodnutí žalovaný poznamenal, že není soudním orgánem a uplatní se pro něj jiná pravidla.

Posouzení žaloby soudem

8. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
9. Soud rozhodl bez jednání dle § 76 odst. 3 věta první s. ř. s. *a contrario*, neboť *ex offio* shledal nicotnost napadeného rozhodnutí dle § 76 odst. 2 s. ř. s.
10. Podle § 2 odst. 1 InfZ *povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.*
11. Podle § 1a odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb. *úkoly spojené s odborným, organizačním a technickým zabezpečením činnosti arbitra plní Kancelář finančního arbitra, která je organizační složkou státu, účetní jednotkou a jejíž příjmy a výdaje jsou součástí rozpočtové kapitoly Ministerstva financí.*
12. Podle § 1a odst. 2 zákona č. 229/2002 Sb. *v čele Kanceláře finančního arbitra je arbitr.*
13. Soud předně konstatuje, že finanční arbitr je povinným subjektem ve smyslu § 2 odst. 1 InfZ; povinným subjektem naopak není Kancelář finančního arbitra.
14. Soud k tomu odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2020, č. j. 10 As 115/2020-44, jenž v bodě 6 uvádí: „Mezi stranami není sporu, že finanční arbitr je subjektem povinným poskytnout informace vztahující se k jeho působnosti ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. [...] Arbitr je orgánem veřejné moci, který není soudem, byť má jisté atributy nezávislosti (viz § 4 až 7, zejm. pak § 5 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi), a který v řízení postupuje podle zákona o finančním arbitrovi a subsidiárně podle správního řádu (§ 24 zákona o finančním arbitrovi). Předmětem rozhodování jsou práva sporných stran a výsledkem rozhodování je individuální správní akt (§ 67 odst. 1 správního řádu), který je závazný a vykonatelný (viz § 17 zákona o finančním arbitrovi). Rozhodovací pravomoc vyplývající z § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi je pravomocí správního orgánu rozhodovat v individuálních případech o subjektivních soukromých právech účastníků řízení před ním. [...]“. Lze dodat, že z bodu 1 citovaného rozsudku vyplývá, že jak prvostupňové, tak napadené rozhodnutí vydal žalovaný, tj. finanční arbitr.
15. Soud tuto skutečnost zdůrazňuje proto, že prvostupňové rozhodnutí je uvozeno slovy „Finanční arbitr, resp. Kancelář finančního arbitra, organizační složka státu, jako povinný subjekt [...]“, což je matoucí. Závěr – druhý odstavec poučení – prvostupňového rozhodnutí však již správně hovoří o tom, že rozhodnutí vydal finanční arbitr.
16. Záhlaví prvostupňového rozhodnutí tak patrně směřuje k tomu, že Kancelář finančního arbitra v rámci úkolů spojených s odborným, organizačním a technickým zabezpečením činnosti žalovaného zpracovala (připravila) prvostupňové rozhodnutí. Soud připomíná, že dle důvodové zprávy k novelizačnímu zákonu č. 180/2011 Sb., účinnému od 1. 7. 2011, jímž byla mj. zřízena Kancelář finančního arbitra, bylo smyslem jejího zřízení vyřešit financování žalovaného (do té doby financovaného z rozpočtu ČNB), nikoli na Kancelář finančního arbitra přenést pravomoci či povinnosti žalovaného. Kancelář finančního arbitra je pouze „servisní organizací“ žalovaného a nemá žádnou rozhodovací pravomoc.

17. Lze dodat, že z hlediska InfZ je rovněž bez významu, že žalovaný stojí v čele Kanceláře finančního arbitra – nejde totiž o to, že by žalovaný byl nadřízeným z hlediska prvostupňových rozhodnutí Kanceláře finančního arbitra (jako je tomu v případě ministra a ministerstva, které je povinným subjektem). Soud opakuje, že povinným subjektem je výhradně žalovaný.
18. Podle § 16 odst. 1 InfZ *proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti lze podat odvolání.*
19. Podle § 20 odst. 5 InfZ, ve znění do 23. 4. 2019, *nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti ten, kdo stojí v čele povinného subjektu.*
20. Podle § 20 odst. 5 InfZ, ve znění od 24. 4. 2019, *nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů.*
21. Podle § 178 odst. 1 správního řádu *nadřízeným správním orgánem je ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor.*
22. Podle § 178 odst. 2 správního řádu *nelze-li nadřízený správní orgán určit podle odstavce 1, určí se podle tohoto odstavce. Nadřízeným správním orgánem orgánu obce se rozumí krajský úřad. Nadřízeným správním orgánem orgánu kraje se rozumí v řízení vedeném v samostatné působnosti Ministerstvo vnitra, v řízení vedeném v přenesené působnosti věcně příslušný ústřední správní úřad, popřípadě ústřední správní úřad, jehož obor působnosti je rozhodované věci nejbližší. Nadřízeným správním orgánem jiné veřejnoprávní korporace se rozumí správní orgán pověřený výkonem dozoru a nadřízeným správním orgánem právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy se rozumí orgán, který podle zvláštního zákona rozhoduje o odvolání; není-li takový orgán stanoven, je tímto orgánem orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil. Nadřízeným správním orgánem ústředního správního úřadu se rozumí ministr, nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu. Nadřízeným správním orgánem ministra nebo vedoucího jiného ústředního správního úřadu se rozumí vedoucí příslušného ústředního správního úřadu.*
23. Podle § 5 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb. *arbitr vykonává svou funkci nezávisle a nestranně. Musí se zdržet všeho, co by mohlo budít pochybnosti o jeho nepodjatosti.*
24. Podle § 5 odst. 2 zákona č. 229/2002 Sb. *za výkon své funkce odpovídá arbitr vládě.*
25. Podle § 5 odst. 3 zákona č. 229/2002 Sb. *arbitr předkládá Poslanecké sněmovně a vládě jedenkrát ročně, a to vždy do 31. března za uplynulý kalendářní rok, zprávu o své činnosti, která obsahuje rovněž informaci o nákladech vynaložených na zajištění výkonu činnosti. Zpráva též obsahuje informace o projednávaných sporech bez uvedení identifikačních údajů navrhovatelů. Uvedením identifikačních údajů instituce ve zprávě není porušena povinnost mlčenlivosti podle § 22.*
26. Podle § 7 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb. *vláda arbitra odvolá, pokud přestal být způsobilý vykonávat svou funkci.*
27. Podle § 7 odst. 2 zákona č. 229/2002 Sb. *vláda může arbitra odvolat, pokud při výkonu své funkce závažným způsobem nebo opakovaně porušil povinnosti vyplývající pro výkon jeho funkce z tohoto zákona a ze zvláštních právních předpisů.*

28. Soud se zabýval otázkou, zda byl žalovaný příslušný k rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí žalovaného. Naprostá absence věcné příslušnosti totiž představuje vadu rozhodnutí, která vyvolává nicotnost rozhodnutí dle § 76 odst. 2 s. ř. s., jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 8. 2003, č. j. 5 A 116/2001-46, Sb. NSS 20/2003, v němž uvedl, že „*nedostatek věcné působnosti rozhodujícího orgánu je přitom nutno považovat za důvod nulity (nicotnosti, non negotium) vydaného správního aktu, tedy jeho právní neexistence, kdy tu není nic, co by bylo způsobilé s účinky právní moci dotknout právní sféry fyzické nebo právnické osoby*“. K institutu věcné příslušnosti se Nejvyšší správní soud vyjadřoval v rozsudku ze dne 23. 4. 2014, č. j. 6 Ads 87/2013-131, ve kterém uvedl, že „*institut věcné příslušnosti slouží k určení, který z orgánů nadaný obecně pravomocí rozhodovat o právech a povinnostech osob ve veřejné správě bude rozhodovat v konkrétní věci. Věcnou příslušnost samozřejmě nelze vymezovat individuálně, tj. s ohledem na každý jednotlivý společenský vztah, nýbrž druhově: právo vytváří okruhy věcí spojených vnitřní podobností, definuje je společnými znaky a tyto skupiny obsahově sprízněných věcí pak svěčuje k rozhodování jednotlivým správním orgánům. Absolutní nedostatek věcné příslušnosti nastává tehdy, jestliže o věci nerozhoduje orgán k tomu určený, nýbrž orgán jiný – takový, jemuž jsou k rozhodování svěřeny věci obsahově odlišné*“.
29. Soud opakuje, že povinným subjektem je v nyní projednávané věci výhradně žalovaný. Do 23. 4. 2019 rozhodoval o prvostupňových rozhodnutí žalovaného žalovaný, což vyplývá z § 20 odst. 5 InfZ, ve znění do 23. 4. 2019, a z již zmíněného rozsudku sp. zn. 10 As 115/2020 (tam napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 10. 8. 2017). Citovaný rozsudek se sice nezabýval výkladem § 20 odst. 5 InfZ, ve znění do 23. 4. 2019, a otázkou, kdo je nadřízeným žalovaného a zda ho lze určit dle § 178 správního řádu, fakticky ovšem aproboval právě aplikaci § 20 odst. 5 InfZ, ve znění do 23. 4. 2019. V opačném případě by musel Nejvyšší správní soud vyslovit nicotnost tam napadené rozhodnutí a určit, kdo je odvolacím orgánem.
30. Soud je v nyní projednávané věci rovněž názoru, že nadřízeného žalovaného nelze určit dle § 178 správního řádu. Zákon č. 229/2002 Sb. nestanoví, který správní orgán je nadřízeným orgánem žalovaného. Není tedy výslovně stanoveno, který správní orgán rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí žalovaného ani který správní orgán vykonává dozor nad žalovaným.
31. Orgánem vykonávajícím dozor nad žalovaným přitom není ani vláda či Poslanecká sněmovna, jak by snad mohl naznačovat § 5 odst. 2 a 3 a § 7 zákona č. 229/2002 Sb., dle nichž žalovaný za svou činnost odpovídá vládě, která ho v zákonem stanovených případech může odvolat, přičemž vládě a Poslanecké sněmovně předkládá zprávu o své činnosti.
32. Jak vyplývá z judikatury (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2021, č. j. Komp 2/2020-44, Sb. NSS 4230/2021, a ze dne 8. 9. 2022, č. j. 4 As 314/2021-44) je třeba posoudit, zda jeden orgán vykonává nad druhým orgánem „dohled“, či naopak „dozor“. Judikatura akcentovala, že pokud druhý orgán vykazuje v oboru své činnosti vysokou míru autonomie, do níž lze zasahovat jen způsobem stanoveným zákonem a jen v některých oblastech (rozpočet, personální otázky), jedná se o dohled prvního orgánu, nikoli o dozor.
33. Také v nyní projednávaném případě nemůže vláda či Poslanecká sněmovna zasahovat do rozhodovací činnosti žalovaného, jenž svou funkci dle § 5 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb. vykonává nezávisle. Vláda či Poslanecká sněmovna mohou ovlivnit toliko rozpočet žalovaného a personální problematiku – jmenování do funkce a odvolání z ní, a to pouze v případech stanovených zákonem. Do konkrétní rozhodovací činnosti, popř. do vnitřních záležitostí žalovaného a Kanceláře finančního arbitra zasahovat nemohou. Z toho dle soudu

jednoznačně vyplývá, že vláda a Poslanecká sněmovna vykonávají nad žalovaným nanejvýš dohled, nikoli dozor, pročež ani jeden z nich není nadřízeným orgánem žalovaného ve smyslu § 178 správního řádu.

34. Za situace, kdy nelze nadřízený správní orgán určit dle § 178 správního řádu, se uplatní § 20 odst. 5 InfZ, ve znění od 24. 4. 2019, který pro tyto případy stanovuje, že o stížnosti rozhoduje Úřad pro ochranu osobních údajů. V nynějším případě se přitom nejednalo o pouhou nepřislušnost funkční. Funkční příslušnost je doktrínou definovaná jako situace, kdy *„existuje v rámci vnitřně strukturovaných správních úřadů nebo právnických osob více správních orgánů, [pročež] je třeba též určit, který z těchto více orgánů bude rozhodovat. Jedná se o zvláštní případ určení věcné příslušnosti, který se označuje též jako tzv. příslušnost funkční (Hendrych, D. a kol. Správní právo. Obecná část. 5. rozšířené vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 324–325)“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2018, č. j. 9 As 57/2017-44). V nynější situaci však nelze hovořit pouze o absenci funkční nepřislušnosti žalovaného, jež by mohla vést k nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Žalovaný totiž není součástí vnitřní struktury správních orgánů spolu s Úřadem pro ochranu osobních údajů, a proto je třeba konstatovat jeho naprostou věcnou nepřislušnost, která má za následek nicotnost napadeného rozhodnutí.
35. Soud závěrem podotýká, že se s ohledem na nicotnost napadeného rozhodnutí nemohl zabývat žalobními námitkami.

Závěr

36. S ohledem na shora uvedené soud dle § 76 odst. 2 s. ř. s. vyslovil nicotnost napadeného rozhodnutí, k čemuž soud opakuje, že k takovému postupu není třeba návrhu žalobce. To však nic nemění na tom, že žaloba je důvodná a žalobce tak byl ve věci zcela úspěšný.
37. Po nabytí právní moci tohoto rozsudku předloží žalovaný žalobcovo odvolání ze dne 5. 3. 2025 včetně podkladů potřebných pro její vypořádání Úřadu pro ochranu osobních údajů jakožto věcně příslušnému správnímu orgánu.
38. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož byl žalobce ve věci zcela úspěšný, uložil soud žalované zaplatit mu náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Jiné náklady spojené se soudním řízením nebyly žalobcem konkretizovány ani doloženy.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. října 2025

Milan Tauber v.r.
předseda senátu